

KORRESPONDENTIEBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VAKBONDEN AANGESLOTEN

bij de ' Syndikale Commissie der Werkliedenpartij en der Onafhankelijke Vakbonden ,,

SEKRETARIAAT DER REDAKTIE :

J. BERGMANS

VOLKSHUIS Zaal 13, Jozef-Stevensstraat, 17, Brussel

Abonnement per jaar { België : 1 frank
Buitenland : fr. 1.50

ADMINISTRATIE :

Pieter LALEMAND

20, Willebroecksche Kaai, 20, Brussel

INHOUD :

Opgepast, bl. 49. — *Verlag van den Schatbewaarder*, bl. 49. — *De Werkstakingen*, bl. 49. — *De Kongressen* bl. 50. — *Belgisch syndikaal overzicht*, bl. 52. — *Internationaal syndikaal overzicht*, bl. 52.

OPGEPAST !

Wij herinneren aan de Belgische groepen, aangesloten bij onze Syndikale Commissie, artikel 19 onzer Standregelen, hetwelk luidt als volgt :

Op het Congres kunnen slechts de voorstellen worden behandeld door de aangesloten vereenigingen en het bureel op de agenda geplaatst, benevens de daarop ingediende amendementen.

De uitnodiging tot het indienen van voorstellen wordt ten minste drie maanden vóór het kongres door het Bureel tot de aangeslotene vereenigingen gericht.

De voorstellen moeten door deze ten minste twee maanden vóór het kongres bij het Bureel der Syndikale Commissie zijn ingezonden, dat dan de dagorde ten minste een maand vóór het Congres aan de aangesloten vereenigingen doet toekomen.

Het komt er dus op aan zich in al de werkersvereenigingen *zoo haast mogelijk* met de dagorde van het aanstaande kongres der Syndikale Commissie van België bezig te houden.

Wij brengen insgelijks ter kennis van de groepen, dat, op aanvraag van het Internationaal Syndikaal Bureel, wij gelast zijn het jaarlijksch onderzoek te ondernemen over de kracht der bestaande Belgische vakvereenigingen. Wij moeten insgelijks eene statistiek opmaken over de loonbewegingen zonder staking en over de uitslagen der stakingen en uitsluitingen in 1909.

Dit onderzoek zal gedaan worden over de punten vermeld in de vragenlijst die wij aan al de groepen gezonden hebben en waarop wij de aandacht roepen van al de vakstrijders.

De internationale schrijver verlangt te weten welke de ontvangsten en de uitgaven zijn voor ieder der door de vakbonden ingerichte diensten. Hij verlangt insgelijks te weten welk het ledental was op einde 1909, alsook het ledental der bij onze Centrale niet aangesloten bonden, kristene, liberale of onzijdige vakvereenigingen.

Verleden jaar, op de 435 gezonden vragenlijsten, kwamen er ons slechte 188 ingevuld terug. Het onderzoek over 1908 was dus onvolledig. Dit jaar mag zulks

volstrekt niet gebeuren. Tamelijk veel vragenlijsten zijn ons reeds toegekomen. De anderen moeten volgen, en zoo haast mogelijk.

Het is niet aan te nemen dat onze organisaties opzettelijk de nalatigheid tot een stelsel maken.

Wij zijn overigens overtuigd dat de zelfoppeffering en de naarstigheid onzer vakbondschrjvers zich eenmaal te meer zullen veropenbaren en dat het enkwest van 1909 zal kunnen aangehaald en doorzocht worden, zonder dat wij er nog missingen door vergetelheid of nalatigheid in aan te stippen hebben.

Wij dringen insgelijks ten zeerste aan bij de vakvereenigingen voor het betalen hunner aansluiting bij de wederverzekeringskas voor staking en uitsluitingen (5 centiemen per maand en per lid) en wij nemen de gelegenheid te baat om hen de dagorde van het XIe Congres onzer Centrale te herinneren, dagorde welke schier met algemeene stemmen werd aangenomen en luidt als volgt :

Het Congres beslist dat de wederverzekeringskas te beginnen van 1^{en} Januari 1910 in voege zal treden ; de aansluiting bij deze kas zal tot 31 December 1910 vrijwillig zijn en van 1^{en} Januari 1911 af verplichtend worden.

Zoodus, zorgvuldig nota genomen van de volgende punten :

1. De dagorde van het aanstaande syndikaal Congres ;
2. De vragenlijst der Syndikale Commissie ;
3. De weerstandskas.

En onderzoeken wij onmiddellijk alvorens die drie belangrijke punten aan te raken, of de gewone bijdrage voor de Syndikale Commissie — *10 centiemen per jaar en per lid* — werkelijk gezonden werden aan den schatbewaarder onzer syndikale Centrale !

A. THEUNISSENS.

Verlag van den Schatbewaarder

Bonden die hunne bijdragen bij de Landelijke Wederverzekeringskas voor stakingen en uitsluitingen aanbetaald hebben :

	Leden	Frank
Overdracht :	16,830	4,455.75
Textielbewerdersfederatie, Gent (April, Mei, Juni) . . .	—	1,436.55
Federatie der Spinnerijen van gekardeerde wol, Verviers (Juli, Oogst, September) . . .	—	345.00
Te samen :	16,830	6,237.30

De Penningmeester, P. LALEMAND,
20, Willebroeckskaai, Brussel.

De Werkstakingen

De strijd te Turnhout.—Ondanks de talrijke knevelarijen, de kwellingen, de brutaliteiten der gendarmen, die de stakers tot op den dorpel hunner armzalige huizekens komen slaan, hebben onze kameraden van Turnhout sedert de staking is losgebroken nog niet ééne afvalligheid aan te stippen. Kalm en onverzettelijk, doch vast besloten alles uit te staan liever dan te zwichten, geven onze dappere vrienden uit de Kempen aan heel het Belgisch proletariaat een bewonderenswaardig voorbeeld van taaiheid en standvastigheid. En nochtans zijn de slechte tijden daar ; de Winter is op handen, en in de werkersgezinnen gaat men aan koude lijden... 't Is gelijk ! Wij zullen niet afgeven ! verklaren eenstemmig onze knappe vrienden en hun gedrag bewijst wel dat zij niet willen deinken.

En wij, die hun ter hulp komen door onze aanmoedigingen, door onze stakingsondersteuning wij willen insgelijks niet dat zij deinken. Hunne kas is de onze ! Ho, ja, zij is wel de onze en wij willen dat de strijd van Turnhout al een bekroond worde door een schitterende zegepraal.

De Syndikale Commissie, vergaderd in buitengewone zitting, Zondag 1.1., na de verslagen over den toestand gehoord en besproken te hebben, heeft besloten krachtadiger den strijd door te drijven. Oproepen tot de solidariteit zullen overal gedaan en rondgezonden worden ; hulp gelden zullen er op nieuw aan onze Cooperaties gevraagd worden en de andere groepeerings der Werkliedenpartij zullen insgelijks praktisch hun bestaan moeten doen blijken door het stemmen van steungelden.

Die algemeene oproep zal niet onbeantwoord blijven. Al de vergaderingen, al de omstandigheden moeten te baat worden genomen om oproep te doen tot de solidariteitsgevoelens der werken-deklasse.

Niet de minste rust genomen, alvorens de zege behaald te hebben. Allen aan het werk om den eindtriomf te verzekeren van onze moedige en heldhaftige vrienden van Turnhout. (A. T.)

In de Glasnijverheid — *Manage.* — Daags na het Congres, gehouden te Namen op 28 Maart 11., onderging de Glasarbeidersfederatie een reeks aanvallen vanwege de meestersglasblazers. Die aanvallen, bedreven met methode en opzet, laten niet den minsten twijfel bestaan betrekkelijk de inzichten der patroons die, men kan het wel begrijpen, niets anders beoogen dan het vernietigen der jonge Belgische Federatie.

Het was eerst in de Glasblazerijen van Havréville dat de kamp begon. In April werden er 40 onzer vakgenooten uitgesloten, omdat zij bij periode van werkstilstand niet in de fabriek wilden blijven. Van te voren hadden zij hunnen patroon vóór den vrede rechter van Rœulx een proces aangedaan ter vordering van schadeloosstelling, doch de rechter had zich onbevoegd verklaard. Daar zij de zaak niet voor den Werkrechttersraad konden trekken, gingen zij den strijd aan doch werden onderkropen na vier maanden weerstand.

In denzelfden tijd, op eenige dagen afstand,

brak er te 's Gravenbrakel een conflict uit, waarin 8 kristalslijpers betrokken waren, en een ander in de flaconblazerij van Morialmé, alwaar 80 vereenigden aan 't werk waren.

De toestand werd bedenkelijk. Onze Federatie telde nagenoeg 1300 leden en 128 daarvan waren er in staking. Die gelegenheid te baat nemende, weigerde de direktie der glasfabriek van Familieux eene reeds over zeven maanden aan de werklieden gedane belofte betrekkelijk de verbetering der arbeidstoestanden te vervullen. Uit taktiekegeest besloten de werklieden, ten getalle van 110, gunstigere tijden af te wachten om den strijd te beginnen.

Ons stakingsfonds belooft op 12,000 fr. Wij hebben nog altijd 3 werkloozen te 's Gravenbrakel, 60 te Morialmé en 25 te Havré Ville, zij in 't geheel 88 werkloozen te ondersteunen. De overigen hebben werk gevonden in andere nijverheden.

De streek van Manage werd insgelijks aangevallen. In de glasblazerijen van Bois-Robert werd een brave werkmán zonder reden afgedankt en wetende hoe groot de solidariteitsgeest is der werklieden van Manage, had de patroon er vast op gerekend dat zijn personeel bericht van werkopzegging zou geven. Toen besloot de Federatie een duchtigen slag toe te brengen. Om de pogingen der patroons te verijdelen, werd door de glasblazers en glasslijpers, ten getalle van 400, de algemeene staking uitgeroepen.

Dit was de eenige praktische oplossing. Zij treft de patroons aan het hart door de vrees van de verplaatsing der bestellingen, en ontnemt hun het vermogen elkander te verdedigen door dat zij hen verplicht de glasblazerijen in werking te houden.

De afzegtermijn welke ingaat in Oogst, zal eind nemen op 30 September aanstaande. Op 1ⁿ Oktober aanstaande zal de strijd, waarin zal betrokken zijn de vereeniging der meestersglasblazers, eenerzijds, en onze Glasblazersfederatie, anderzijds, openlijk aanvang nemen.

Onze Federatie telt 450 leden op de 550 in de nijverheid gewoonlijk gebezigde werklieden, 70 leerjongens en een duizendtal werksters. De staking zal 6 ondernemingen raken en 1,500 tot 1,600 arbeiders zullen waarschijnlijk aan de beweging deelnemen. De Federatie stort aan ieder staker fr. 2.50 per dag, hetgeen een bedrag van dagelijksche uitgaven zal uitmaken dat in wanverhouding is met de middelen waarover zij tegenwoordig beschikt.

De leden betalen aan de Federatie fr. 1.22 bijdrage en zullen daarenboven een extra-bijdrage van 50 centiemen per week te betalen hebben. Indien wij eenigszins op den steun van het Belgisch proletariaat mogen rekenen, hopen wij stellig tot een goeden uitslag te komen, want de gemoedstoestand onzer leden is uitmuntend.

Onze beweging is dus zeer ernstig. Wij vragen de heraanneming der afgedankte kameraden en de afschaffing der achtovens-plaatsen. De patroons weigeren stelselmatig al de onderhandelingen die door de werklieden gevraagd werden om het conflict bij te leggen.

Wij hebben den grooten kamp ondernomen met de hoop dat onze broeders der andere beroepen ons zullen bijstaan, om met ons het vereenigingsrecht, het syndikaal recht te verdedigen!
(Leo GRIS.)

De buitengewone vergadering van de Syndikale Commissie, gehouden den 11ⁿ dezer, heeft dit conflict onderzocht en de vrienden glasblazers ten volle gelijk gegeven en aangemoedigd. Op 18 en 25 September, zullen er, te Manage, door Bergmans, Van Roosbroeck en Vandersmissen voordrachten worden gegeven over de vakinrichting. Van nu afaan, heeft de S. C. de noodige maatregelen genomen om die beweging met eene schitterende zegepraal te beëindigen. (A. T.)

In de Steennijverheid. — *Doornijkerland.* — De onlangs, onder de werklieden der firma Delmont en Cie, uitgebroken staking, heeft, na zes dagen strijd, eind genomen met volle genoegdoening voor de stakers. Die laatsten vraagden een vermeerdering van den prijs der wagons en tevens een vermindering der lading.

In den strijd waren 16 werklieden betrokken, waaronder 14 vereenigden. In die streek zijn de

steenarbeiders zeer sterk georganiseerd en bezitten een plaatselijk stakingsfonds, dat nagenoeg 7,000 frank bedraagt.

Het is aan hunne goede inrichting, aan hunne eensgezindheid en ook aan het feit dat zij hunne beweging op een gunstig oogenblik hebben op touw gezet, dat zij die volkomen zegepraal verschuldigd zijn.

In de Ledernijverheid. — *Brussel.* — Onze vrienden der Algemeene Zadelmakersvereeniging hebben, bij het invullen van de vragenlijst, aangaande de staking van het huis Donnaux Desmedt, een lichte fout begaan die wij door onnauwkeurige naziening hebben overgeschreven. Men heeft ons doen zeggen dat de werklieden dezer firma, 3 t. h. verhooging hebben bekomen; het is meer dan 6 t. h. dat men lezen moet, aangezien het weekloon van fr. 30.50 tot fr. 32.50 werd gebracht. Het is overigens niet in de gewoonte der vereenigden van de Zadelmakerij een staking te eindigen met slechts 3 t. h. verhooging als bekomen uitslag. (A. T.)

DE CONGRESSEN

In de Bouwnijverheid. — De Centrale Bouwarbeidersbond heeft zijn jaarlijksch congres gehouden op 14 en 15ⁿ Oogst, in het Volkshuis, te Brussel.

Uit het verslag van den schrijver blijkt dat in den loop van 1909 de C. B. A. B. tamelijk groote vorderingen heeft gemaakt in het Vlaamsche gewest, terwijl hij in het Walenland en te Brussel slechts op hetzelfde punt bleef. Als besluit, werden door den schrijver verscheidene hervormingen voorgesteld, ten einde vakpropagande en aktie te versterken, hervormingen waarover het congres zal moeten beslissen.

Uit het verslag van den schrijver halen wij volgende cijfers aan:

Op einde 1908, bedroeg het kasgeld fr. 12 duizend 175 41.

In 't geheel beliepen de ontvangsten op fr. 22,840.16, waarin de bijdragen, de lidboekjes, enz., voor fr. 21,320.99 tellen.

Onder de uitgaven, wier beloop fr. 20,997.55 bereikt, merken wij aan: stakingsondersteuning, fr. 3,220.47; beroepsblad, fr. 1,869.75; propagandekosten, fr. 1,030.15.

Blijft dus in kas op 31 December 1909, fr. 14,018.02.

Het congres verklaart zich ten voordeele der splitsing van het land in twee deelen, elk zijn bestendigen schrijver hebbende; om reden van den geldelijken toestand, wordt er besloten dat voor het oogenblik er zal worden overgegaan tot de benoeming van een tweeden landelijken schrijver, bijzonderlijk gelast met de propagande en de organisatie in Walenland. Hij zal de Vlaamsche taal moeten machtig zijn om zijn deel te nemen van het bestuurlijk werk.

De distriktsschrijvers zullen door de Centrale kas betaald worden, doch de afvaardigingskosten zullen door de gewestelijke kassen onderstaan worden.

In het vervolg zullen al de afvaardigingen betaald worden volgens een eenvormig tarief: fr. 2.50 voor een halven dag; 5 frank voor een geheel dag, waarbij nog, zoo het geval zich voordoet, de logieskosten en eene schadevergoeding gelijk aan het verloren loon.

Binnen drie maand zal het ontvangen ten huize der bijdragen verplichtend worden voor al de afdelingen.

Het verslag over de werkstakingen van Komen en Aalst verwekt eene hevige woordenwisseling over de houding der bezoldigde politieke mandatarissen der Werkliedenpartij en der S. C.

Er wordt een dagorde gestemd waarbij de door de W. P. bezoldigde mandatarissen worden verzocht zich werkdadiger bezig te houden met de vakinrichting en aan de S. C. gevraagd wordt aan het bouwvak denzelfden steun te verleenen als aan de andere beroepsorganisaties.

Over het voorstel, gedaan door de Afdeling Komen, om al de beroepsbonden van het Bouwbedrijf in den Centralen Bond te vereenigen, wordt door het congres in principie en zonder overeen-

komst met de andere organisaties, een gunstig advies gegeven.

Eene commissie bestaande uit vijf leden werd benoemd om de kwestie te onderzoeken en een aan het toekomstig Syndikaal Congres te onderwerpen ontwerp op te stellen.

Vervolgens wordt er een wensch uitgebracht strekkende om van de openbare machten te bekomen dat in de lastkohieren der openbare besturen eene bepaling worde ingelascht waa bij de ondernemers zouden verplicht zijn gemakken en behoorlijke lokalen, kunnende dienen als schuil- en eetplaats, ter beschikking te stellen der Bouwwerkers.

Na eenige besprekingen zonder groot belang, wordt er besloten dat het aanstaande jaarlijksch congres zal plaats hebben te Gent, en dat, van 1911 af, de congressen maar alle twee jaar meer zullen plaats grijpen, doch dat ieder distrikt zich jaarlijks in congres zal vereenigen.

Eenheid en organisatiekracht is er bij de Bouwwerklieden waar te nemen. Door de versterking van hare ledenkracht en vooral door den invloed der uitmuntende beslissingen, genomen in zake van propagande, zal de Bouwarbeidersfederatie van België welhaast onder de machtigste en de best ingerichte groepeerings onzer Centrale mogen gerekend worden.

In het Vervoer. — Voelende dat het volstrekt noodzakelijk is vurig de herinrichting te bewerken van hun Landelijke Federatie, beginnen de vervoerarbeiders zich te bewegen en willen er toe komen eene werkzame Federatie tot stand te brengen.

Een buitengewoon congres der arbeiders van het vervoer te land zal te dien einde plaats grijpen, op Zondag 18ⁿ September, ten 10 ure 's morgens, in het Volkshuis, te Brussel. Ziehier de dagorde dezer belangrijke vergadering: 1° Onderzoek van een ontwerp van standregelen voor den Landelijken Landvervoerarbeidersbond, vrachtrijders en voerlieden; 2° Benoeming van een voorloopige Landelijke Commissie; 3° Vaststelling van den datum van het congres, waarop de standregelen definitief zullen aangenomen worden.

Al de groepen van het vervoerbedrijf zijn uitgenoodigd geworden door de zorgen der Syndikale Commissie. Er mag geen enkele onthouding bevestigd worden. De toekomst der vervoerarbeidersgroepen ligt alleen besloten in de samenwerking hunner syndikale krachten, tot eene machtige federatie. (A. T.)

In de Federatie der limonadiers, spijshuis-, hoteljongens en hotelbedienden.

— Het V^e congres dezer Federatie, hetwelk voor de eerste maal eene internationale vergadering zal wezen, zal te Brussel op 3 en 4 Oktober plaats grijpen. De dagorde bedraagt:

1° Werkongevallen (wijzigingen aan de wet); 2° Kwestie der drankhuismeisjes; 3° Studie der aan te wenden middelen om van den huidige toestand over te gaan tot de bij gelijke deelen uit werkgevers en werknemers samengestelde officieele Beurs; 4° Studie van het collectief werkcontract; 5° Ledenveranderingen tusschen de beroepsvereenigingen en mutualiteiten op nationaal gebied; federatiekaart; 6° Noodzakelijkheid van een wetsontwerp doen neer te leggen waarbij verboden wordt bedienden of werklieden zonder bezoldiging te doen werken; 7° Verscheidene wenschen en vraagpunten.

De inrichtende maatschappijen zijn: L'Alliance, Brussel; L'Amicale. Luik; L'Association Libre, Brussel; La Fraternelle, Gent; La Génoise, Brussel; La Génoise, Antwerpen; Vakvereeniging der Limonadiers, Spijshuis- en Koffiehuisjongens, Leuven; L'Union Ganymède, Brussel; L'Union Syndicale, Brussel; Der Gastwirtsgehilfe, Brussel.

Het 6° der dagorde is zekerlijk belangrijk. Doch wij moeten doen opmerken dat, zoo men wil dat een werkerswet vruchten afwerpe en met kracht toegepast worde, het volstrekt noodig is dat een ernstige vakorganisatie er de toepassing van gade slaat en regelmatig controleert, en de onvolmaaktheden en de leemten ervan doet uitkomen, indien er bestaan. Aan de Federatie der limonadiersjongens wordt dus door en voor zich zelf een hevig vakpropagandewerk opgelegd, en

zij zou wijs handelen indien zij er eene krachtige propagande bijvoegde ten voordeele der unificatie van de talrijke groepeerings van denzelfden aard als de hare. Blok tegen blok ! dit moet de werkspreuk zijn van onze vrienden der Voedingnijverheid, indien zij goede vereenigden willen zijn en op gelijken voet in onderhandeling treden willen met de patroonsorganisatie waardoor zij zoo schandelijk uitgebuit worden. (A. T.).

In de Metaalnijverheid. — *Luik.* — Het XIIIe Congres der Luiksche Metaalbewerkerfederatie heeft te Jupille op 11 September plaats gegrepen.

De dagorde behelsde : 1° Proces-verbaal van het Congres van Herstal ; 2° Verslag van het federaal Bestuur ; 3° De kwestie van de werkloosheid ; 4° Voorstel van verslag over een beslissing van het Federaal bestuur ; 5° Verslag over het syndikaal officie ; 6° Beweging voor de afschaffing van het stukwerk en vaststelling van een minimumloon in de gieterijen.

In het verslag van het federaal Bestuur, treffen wij volgende tabel aan over den geldelijken toestand : Januari, 89 werklozen. 742 dagen ; Februari, 158 en 1,039 ; Maart, 249 en 1,635 ; April, 48 en 290 ; Mei, 169 en 563 ; Juni 37 en 289.

Nochtans heeft de toestand eene neiging tot verbeteren. Gedurende het 1ste halfjaar 1909, heeft de Federatie fr. 12,951.75 uitgegeven ; gedurende het 2° halfjaar 1909, fr. 13.139.25 ; gedurende het 1ste halfjaar 1910, fr. 8,583.00.

In den Handel. — (*Brussel*). — Op 28ⁿ en 29ⁿ Oogst 1. 1, vereenigden zich te Bergen het Congres der Landelijke Federatie der Bedienden, Reizigers en Magazijniers.

Voor de eerste maal werd, bij de Belgische bedienden, de kwestie opgeroepen van de vervorming hunner Landelijke Federatie in Landelijken Vakbond. De Vakbond van Brussel heeft een verslag neergelegd, ten voordeele van het tot stand brengen van een Landelijken Vakbond, ten einde de bedienden, verstrooid in provinciesteden, in de mogelijkheid te stellen zich te organiseren.

Zooals men er zich moest aan verwachten, gaat een zoo belangrijke verandering er niet door zonder iet of wat moeilijkheid. Na een lange bespreking heeft het Congres de kwestie tot verdere studie verzonden, naar den Algemeenen Raad der Federatie, die een omstandig verslag zal opmaken, waarin de grondslagen zullen worden aangeduid waarop de Landelijke Bond zou gegrond zijn.

Een hoogst belangrijke bespreking ontstond betrekkelijk het verslag van den Federalen Schrijver, verslag dat handelde over de methoden en de taktiek, waartoe de bureel- en magazijnarbeiders moeten toevlucht nemen, in hunnen strijd tegen het patronaat.

Deze bespreking werd sterk beïnvloed door de laatste bewegingen van rechtstreeksche aktie, ondernomen door het syndikaat van Brussel tegen zekere magazijnen der plaats. Volgende dagorde werd door het Congres toegejuicht :

« Overwegende dat de bedienden, magazijniers en handelsreizigers, zoowel als nijverheidsarbeiders, slachtoffer zijn van het kapitalisme ; dat het personeel der bureelen en der magazijnen het fabriekgeheim kent, alsook de schaamteloze saboteering, waaraan de patroons zich overgeven ; dat het kapitalisme dan maar zal toegeven, wanneer het zal getroffen worden aan zijn hoofdorgaan : de geldkas ; dat de verzoekschriften, platonische protestaties en andere vorderingen schier altijd zonder uitwerksel blijven ; dat de werkerseischen nooit tot goeden uitslag kwamen, dan wanneer de rechtstreeksche aktie en dikwijls zelfs het geweld gebruikt werd ; dat, wanneer er in de wet aan de werkende klasse voordeelige grondbeginselen bestaan, die laatste slechts onder de drukking van het proletariaat toegepast worden ; dat de vakbeweging een veel grooter en schooner doel nastreeft dan het vorderen van enkele verbeteringen van zuiver stoffelijke orde ; dat de maatschappelijke vervorming noodlottigerwijs geweldige fasen zal kennen ;

Verklaart : Dat de handelsreizigers, even als de nijverheidswerkers, het recht hebben al de in

hun bezit zijnde middelen te gebruiken voor de verdediging hunner belangen ; Verzoekt de vakstrijders de saboteering en de boycotteering aan te prediken tegenover de huizen die hun personeel slecht behandelen ; Beslist al het op gebied van handel en nijverheid door de patroons bedreven bedrog aan het publiek kenbaar te maken ; Acht het noodzakelijk al de gelegenheden te baat te nemen om in het proletariaat het omwentelingsvuur te onderhouden ; Verklaart dat de Landelijke Federatie der reizigers, handelsbedienden en magazijniers altijd en overal de verwezenlijking van het socialistisch ideaal zal nastreven ».

Het is diep te betreuren dat de Vakbond van Luik zich op dit Congres niet heeft doen vertegenwoordigen, des te meer die vereeniging de waarde der rechtstreeksche aktie op het patronaat niet schijnt te begrijpen, zich bepaalt bij het voeren eener principie-propagande, en uitsluitend van de wetgeving eene verandering verwacht in den droevigen toestand van het handelsproletariaat.

In de laatste beweging tegen de firma Tietz heeft die vereeniging overigens geweigerd de minste poging aan te wenden om de protestatiebeweging uit te breiden in de provincie.

Andere zeer belangrijke kwestie werden door het Congres onderzocht : *het toepassen der wet over de werkrechtsheden aan de bedienden* heeft tot zeer belangwekkende gedachtenwisseling aanleiding gegeven. Eene hardnekkige beweging zal door de Federatie en de aangesloten groepen gevoerd worden gedurende de aanstaanden kiesstrijd voor het benoemen der werkrechtsheden.

Het bedieningskontraat (ontwerp Franck, Vandervelde), de beperking der werkuren, de toepassing aan de bedienden van de wet over de werkerspensioenen, kwamen vervolgens in bespreking en het is te hopen dat ernstige verbeteringen uit deze redetwisten zullen voortspruiten. (J. J.)

De Fransche Boekarbeidersfederatie.

— *Het Congres van Bordeaux.* — Het Congres deze Federatie, hetwelk onlangs te Bordeaux heeft plaats gegrepen, bekleedde een zeker belang ter oorzake van de verdeeldheid welke op gebied der vakinrichtingsmethode bestond tusschen de leden van het Middenbestuur der Federatie en de leden van het Bestuur der 21^e afdeling — die van Parijs.

De vijf eerste zittingen werden ingenomen door de bespreking van het rapport over de bestuurvoering der Federatie ; dit verslag, neergelegd door het Middenbestuur, gaf aanleiding tot langdurige bewoordingen van wege de Parijsche afgevaardigden. Ondanks al hun pogingen, heeft het Congres, het is te zeggen de Federatie, zich opnieuw verklaard ten voordeele der methode die haar waardeerbare uitslagen heeft opgeleverd en die, volgens het Congres, bestaat in het onverpoosde nastreven van eene billijkere verdeling der door de werkende klasse voortgebrachte rijkdommen.

Eene schoone meerderheid (1,137 stemmen tegen 19) keurde de Bestuurvoering goed van het Middenkomitee der Federatie.

Die stemming was zeer kenmerkend, vooral omdat zij werd uitgebracht na dat de federatieschrijver, in antwoord op de theorieën der Parijsche afgevaardigden, met de volgende woorden zijne redevoering sloot :

« De revolutionnaire en geweldige middelen zooals de algemeene werkstaking, kunnen niet de grondige vervorming der maatschappij voor uitslag hebben, aangezien de rijkdom machtiger is dan het getal en over al de werkmiddelen beschikt, alsmede over al de maatschappelijke krachten : leger, kapitaal. Daarom is het, dat in de geweldige bewegingen, het proletariaat zou verpletterd worden en het slachtoffer zou wezen van een verschrikkelijke slachterij, welke tot eene onderdrukkende reaktie aanleiding zou geven. »

En volgende dagorde, neergelegd door de afdelingen Saint-Etienne en Lyon, en aangenomen door het Middenbestuur, werd bij algemeenheid der stemmen aangenomen, en hierop nam het eerste gedeelte der werkzaamheden van het Congres einde :

« De Boekarbeidersfederatie van Frankrijk, » hare werking bij geen enkele formule, niet » meer de herzieningsgezinde als de omwentelingsgezinde, willende inperken, verklaart op

» een zuiver en recht syndikalistisch terrein te » willen blijven. Zij bevestigt de noodzakelijkheid van eene nauwe eendracht tusschen al » haar leden om het inrichtings- en propagandewerk, aangenomen door de kongressen, door » al de in hare macht zijnde middelen tot goeden » uitslag te voeren, en de door de georganiseerde » en opgeleide arbeidsklasse aangewende ontvoogdingspogingen te doen gelukken. »

Vervolgens werd er overgegaan tot de bespreking van de aan de standregelen toe te brengen wijzigingen.

De zesmaandelijksche bijdrage welke slechts voorloopig was ingesteld geworden, werd afgeschaft, en de zesmaandelijksche bijdrage van 2 frank is vervangen geworden door eene wekelijkse bijdrage van 50 centiemmen.

Het in voege zijnde kiesstelsel voor de leden van het Middenbestuur werd gehandhaafd, evenals de schikking aangaande de voorafgaandelijke raadpleging en toelating van het Middenbestuur bij het in staking gaan. Aangaande dit laatste punt is er beslist geworden dat een afdeling de staking zou mogen uitroepen wanneer het Bestuur van den betrokken bond daarmede instemt, wanneer het geldt de verdediging der persoonlijke of gezamentlijke verworven rechten der aangeslotenen, in zake van tariefreglement of arbeidsduur.

Een vraagpunt dat reeds meermalen aan de dagorde werd gebracht der vorige Congressen, namelijk het opnemen der vrouwen in de vakbonden, kwam nu op zijne beurt in bespreking.

Terwijl de vroegere Congressen zich altijd verklaard hadden tegen het intreden der vrouwen in de vakvereniging, werden nu door dit Congres volgende schikkingen, voorgesteld namens het Middenbestuur, aangenomen :

« Zullen zedelijk en stoffelijk ondersteund worden, de afdelingen die, na onderzoek van den toestand, en in overeenstemming met het Middenbestuur, tegen de uitbuiting der vrouwen zullen willen ingaan door het bekomen ten voordeele derzelve van het minimumtarief van den vakbond.

» Gedurende eene te bepalen overgangperiode zullen de vrouwen welke tegenwoordig gebezigd worden, in hoedanigheid van letterzetsters of linotypisten, zonder onderscheid van ouderdom noch van huiselijken toestand, in de Boekarbeidersfederatie kunnen opgenomen worden aan dezelfde voorwaarden als de mannen.

» Op het einde der overgangperiode, zullen alleen de vrouwen die aan het tarief der vereeniging betaald worden, in de Federatie aangenomen worden. »

Deze schikkingen werden aangenomen door 74 stemmen tegen 63 en 22 onthoudingen. De overgangperiode werd op twee jaar bepaald.

Vervolgens, na een tarief-type gegrond op het weekloon, aangenomen, de stichting van bestendige afgevaardigden in de provincie verworpen, en de voorwaarden voor het werk op de zetmachien geregeld te hebben, heeft het Kongres den wensch uitgedrukt de correcteurs zien deel te maken van de letterzettersvereeniging, in stede van afgezonderde afdelingen te vormen, en een anderen wensch uitgebracht betrekkelijk de stichting eener nijverheidsfederatie door de smelting der federaties van het Letterzettersvak, der Papier- en der Boekarbeiders, zoodra de twee eerste bedrijven op denzelfden voet zullen ingericht zijn als het Boekbedrijf. In afwachting dat dit zich verwezenlijke, werd er besloten, telkenmale het mogelijk zal wezen, eene gemeenschappelijke aktie op touw te zetten ter bekoming van verbeteringen.

Die wenschen en beslissingen zijn uitmuntend.

Inderdaad, de Fransche organisatie der Boekarbeiders heeft alles te winnen bij het samentrekken der werkerskrachten per nijverheden. Het percent der vereenigden is niet zeer groot. Veel blijft er te doen op gebied der vakpropagande, zoowel te Parijs als in den Parijschen omtrek ; want veel vrouwen nog worden in de drukkerijen gebezigd aan bespottelijke loonen.

Kortom, de schikkingen aangenomen betrekkelijk het opnemen van het vrouwelijk element, alsook de wenschen aangaande de centralisatie der krachten van de Boeknijverheid, komen heel goed overeen. Wij hopen vast dat die moties niet het lot ondergaan zullen, gewoonlijk door schier

